

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

XIII. De functionibus episcopi exterioribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67899)

præfeti-
m con-
firmatio-
nis & or-
dinatio-
nis.

VIII. DUO tamen sunt sacramenta, quæ solus Episcopus vulgo administrat, *confirmatio baptizatorum, & presbyterorum vel ministrorum ordinatio*. Sunt etiam certarum rerum consecrationes & benedictiones Episcoporum propriæ, veluti abbatum & abbatissarum; Regum & reginarum, equitum, Ecclesiarum, altarium sive fixorum sive portatilium, calicis & scutellæ, sancti olei. Sunt & aliæ, quæ per presbyteros fieri possunt, veluti linteorum & mapparum altaris, ornamentorum sacerdotalium, crucum, imaginum, campanarum, oratoriorum, cœmeteriorum, & Ecclesiarum profanatarum repurgationes. Vid. *rubricas pontificalis & ritualis*. Atque hæc omnia functionibus Episcopi interioribus accenseri possunt.

C A P. XIII.

DE FUNCTIONIBUS EPISCOPI
EXTERIORIBUS.

I.

Functio-
nes epis-
copi ex-
teriores
sunt

AD *functiones* Episcopi *exteriore*s pertinent *jurisdictio, personarum: Deo consecratarum & miserabilium cura, & bonorum Ecclesiasticorum administratio.*

1. jurisdic-
tio;

II. EPISCOPUS eorum omnium, quæ ad *religionem* pertinent, unicus verus & ordinarius iudex est. Ejus est, quæstiones doctrinales & morales ex interpretatione scripturæ & patrum traditione, fideliter relata, decidere. Hinc omnes libros, qui in diœcesi evul-

gantur, examinandi potestatem habet, neque sine ejus consensu quidquam de rebus divinis in lucem emitti potest: quod in Francia non observatur. *Politia Ecclesiastica* pendet ab Episcopo, qui statuta condit, mandata edit, & varias constitutiones promulgat necessarias: modo sint Ecclesiae disciplinae universali & juri publico conformes. Ejus est dispensare in casibus, in quibus canones permittunt dispensationes, veluti in trina proclamatione nubentium, in interstitiis ordinationum, & in reliquis, ubi praesens Ecclesiae utilitas id postulat, exceptis tamen, qui longa consuetudine fedi Apostolicae sunt reservati. Ipse sibi adjuutores in ministerio Ecclesiae adsciscit, quos vel sacris ordinibus inserit, vel certis officiis ac beneficiis praeficit. Ipse enim *ordinarius* est omnium, quae sunt in dioecesi, *collator beneficiorum*. Porro Episcopus judicat in criminibus Ecclesiasticis, reosque punit. Pro tribunali praenuntiali judicat peccata, etiam maxime occulta eorum, qui sponte semet accusant. Judicat peccatores publicos, etiam invites, eosque, si praenuntiae semet subicere renuunt, e gremio Ecclesiae ejicit. Clericos autem corrigit punitque ob culpas levissimas, quoniam plenam Episcopo debent obedientiam, & sanctius vivere tenentur, quam laici. Denique lites non solum inter clericos, sed etiam inter Laicos componit: qua de re *Part. III. c. I.*

III. PERSONAE, quarum cura praecipue Episcopo commissa est, sunt eae, quae Deo consecratae vitam perfectiorem sequuntur, 2. cura de religiosorum &

religiosa-
rum

β. mise-
rabilium
persona-
rum

veluti virgines & viduæ, quibus successerunt monachæ, monachi ac ceteri religiosi, qui principio omnes subjecti fuere Episcopis. Ex quo jure superest benedictio abbatum & abbatissarum, nec non potestas, Deo devotis virginibus dandi superiores & visitatores. Eadem cura complecti tenetur personas miserabiles, veluti pauperes validos & invalidos; orphanos sive destitutos, sive, simulatque nati sunt, expositos; senes ad victum quærendum inhabiles; dementes, stupidos, viatores, peregrinatores, præsertim religionis ergo. Hinc ejus est directio Nosocomiorum, omnium caritatis operum, omnium confraternitatum aut congregationum, ob caritatem exercendam contractarum. Ipsi incumbit, examinare pauperes de necessitatibus ipsorum, de moribus, de religione, distinguere vere tales ab impostoribus & vagabundis; dispicere, ut elemosynæ fideliter, utiliter & ordine distribuuntur; curare, ut cum terrenis cælestia bona cum iis communicentur. Atque hæc pauperum cura præcipua fuit in primitiva Ecclesia Episcoporum occupatio¹. Sibi enim commendatam habuere causam miserorum, viduarum & orphanorum, quam sæpe magistratibus & principibus commendarunt.

1) *Constit. Apostol. l. 2. c. 4. l. 4.*

γ. bono-
rum ec-
cles.

IV. QUOD ad bonorum Ecclesiasticorum administrationem attinet, Episcopi est, fideles exhortari ad decimas, fructuum primitias, oblationes & elemosynas liberaliter conferendas; immobilium donationes & quascum-

que alias fundationes acceptare. Omnia bona per diœcesin olim ejus potestati fuere subjecta, de quibus præter Deum nemini rationem reddere tenebatur. Nam si in horum dispensatione suspectus esset, animæ ipsi, sine dubio pretiosiores, committi quomodo potuissent¹? Hodie Episcopus non nisi ea administrat, quæ mensæ destinata sunt. Sed hæc omnia latius persequemur *Part. II. c. 24.*

1) *Constit. Apost. 24. 25.*

C A P. XIV.

DE ARCHIEPISCOPIS, PATRIARCHIS,
P R I M A T I B U S.

I.

UT Episcopus tot functionibus vacare possit, Episcopi
aut exigui tractus diœcesi, aut magno ministrorum numero, qui ipsum sublevent, opus est. Prius antiquis, posterius nostris placuit temporibus.

II. SAECULO IV. in Provinciis cultioribus, veluti in Oriente, Ægypto, Asia, Græcia, Italia, infinita fuit Episcoporum multitudo, quod subscriptiones conciliorum & patrum Epistolæ testatum faciunt. In Africa sola, hoc est, in ora maris interioris a Tripoli usque ad fretum Gaditanum an. 411. numeratæ fuere sedes Episcopales DLXX. quod ex conventu Carthaginensi clarum. Papæ quidem per Italiam novos quosdam Episcopa-

olim fere
innumeri
in terris
cultiori-
bus.